

PATVIRTINTA
Jonavos Justino Vareikio
progimnazijos direktoriaus
2024 m. rugsėjo 2 d.
įsakymu Nr. V-192

JONAVOS JUSTINO VAREIKIO PROGIMNAZIJA

ŠVIETIMO PAGALBOS TEIKIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Jonavos Justino Vareikio progimnazijos (toliau – Progimnazijos) švietimo pagalbos tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato pagalbos teikimo tikslus, principus, formas, rūšis, gavėjus, teikėjus bei švietimo pagalbos organizavimą.
2. Šis Aprašas parengtas vadovaujantis:
  - Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymu, Mokyklos vaiko gerovės komisijos funkcijų, sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2024 m. liepos 19 d. įsakymu Nr. V-818;
  - Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikams ir mokiniams tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. lapkričio 2 d. įsakymu Nr. V-950 (Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2024 m. gegužės 13 d. įsakymo Nr. V-553 redakcija);
  - Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2024 m. rugpjūčio 22 d. įsakymu Nr. V-898;
  - Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo asmenims tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1228 (Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2024 m. gegužės 23 d. įsakymo Nr. V-603 redakcija);
  - Asmenų, teikiančių specialiąją pedagoginę ir socialinę pedagoginę pagalbą, kvalifikacinių reikalavimų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2024 m. gegužės 16 d. įsakymu Nr. V-574;
  - Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2024 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. V-547.
3. Švietimo pagalba mokiniui - tai progimnazijos darbuotojų (vadovų, pagalbos mokiniui specialistų, klasės vadovų, mokytojų, mokytojo padėjėjo ir kitų progimnazijoje dirbančių darbuotojų) veikla, susijusi su mokinių socialinių, pedagoginių, psichologinių poreikių tenkinimu, leidžianti didinti ugdymo(si) veiksmingumą.
4. Švietimo pagalbos tikslas - padėti įgyvendinti mokinių teisę į mokslą, siekti užtikrinti veiksmingą mokinių ugdymą(si) progimnazijoje ir sudaryti prielaidas pozityviai socializacijai ir pilietinei brandai bei mokinių saugumui progimnazijoje.

II. ŠVIETIMO PAGALBOS TEIKIMO PRINCIPAI, FORMOS IR RŪŠYS

5. Švietimo pagalba teikiama remiantis šiais principais:
  - 5.1. lygių galimybių – kiekvienam mokiniui užtikrinamas pagalbos prieinamumas;
  - 5.2. visuotinumą – pagalba teikiama visiems mokyklos mokiniams, kuriems jos reikia;

- 5.3. individualumo – pagalba teikiama atsižvelgiant į konkretaus mokinio, šeimos ar konkrečias mokyklos problemas, aplinkybes bei poreikius;
- 5.4. kompleksiskumo – esant poreikiui pagalba teikiama kartu su kitomis švietimo sistemos pagalbos mokiniui teikimo rūšimis;
- 5.5. bendradarbiavimo – pagalbos vaikui teikimas ir tęstinumas grindžiamas visų procese dalyvaujančių progimnazijos bendruomenės narių bendra veikla ir tarpusavio pagalba. Esant poreikiui pagalba teikiama kartu su kitomis institucijomis, dirbančiomis su vaikais dėl pagalbos teikimo mokykloje ir už jos ribų;
- 5.6. decentralizacijos – šeimos, visuomenės bei kitų institucijų dalyvavimas.

6. Švietimo pagalbos formos:

- 6.1. individualus darbas su vaiku (gabių mokinių skatinimas bei ruošimas dalyvauti olimpiadose bei konkursuose; darbas su mokiniais, turinčiais ugdymosi sunkumų; klasės vadovų, mokytojų, mokyklos vadovų pokalbiai, socialinio pedagogo konsultacijos, specialiojo pedagogo ar logopedo užsiėmimai su mokiniais, turinčiais specialiųjų ugdymosi poreikių);
- 6.2. darbas su grupe - grupinės konsultacijos (socialinio pedagogo), klasės valandėlės, ugdymo dalyvių tarpusavio santykių reguliavimas, profesinis konsultavimas bei informavimas, grupinis darbas su gabiais mokiniais, specialiojo pedagogo ir/ar logopedo grupiniai užsiėmimai ir pan.;
- 6.3. darbas su vaiko šeima (pagalba sprendžiant problemas, trukdančias mokinio ugdymo(-si) procesui, pasirenkant mokymosi strategijas, tėvų (globėjų, rūpintojų, kitų teisėtų atstovų – toliau Tėvai) ir mokyklos bendradarbiavimo stiprinimas);
- 6.4. darbas su progimnazijos bendruomene (saugios aplinkos kūrimas ir palaikymas, mikroklimato gerinimas);
- 6.5. darbas su socialiniais partneriais, siekiant užtikrinti pagalbos veiksmingumą;

7. Švietimo pagalbos teikimo rūšys:

- 7.1. konsultavimas (vaiko, vaikų grupės, mokytojų, tėvų (globėjų)), siekiant padėti išsiaiškinti ir suprasti tai, kas vyksta jų gyvenimo ir ugdymosi erdvėje, padedant ugdytis, tinkamai elgtis, geriau pažinti save, padėti ugdymosi spragų turintiems arba gabiems vaikams;
- 7.2. ugdymo diferencijavimas vaikui ar vaikų grupei, siekiant sudaryti palankias sąlygas tiek gabiam, tiek ugdymosi problemų turinčių vaikų ugdymui;
- 7.3. socialinių ir gyvenimo įgūdžių formavimas – ugdomas gebėjimas priimti sprendimus ir spręsti problemas, kūrybiškai ir kritiškai mąstyti, bendrauti, pažinti save, elgtis visuomenėje priimtinais būdais, valdyti emocijas, laikytis sveikos gyvensenos reikalavimų;
- 7.4. socialiai priimtino elgesio modeliavimas;
- 7.5. alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo, savižudybių, prievartos, smurto ir patyčių prevencija.

III. PAGALBOS GAVĖJAI IR TEIKĖJAI

8. Švietimo pagalbos gavėjai yra progimnazijos priešmokyklinės grupės ugdytiniai, mokiniai bei jų tėvai (globėjai, rūpintojai), pedagogai.

9. Švietimo pagalbos teikėjai yra progimnazijos vadovai, klasių vadovai, mokytojai, pagalbos mokiniui specialistai (socialinis pedagogas, psichologas, logopedas, specialusis pedagogas), sveikatos priežiūros specialistas, mokytojo padėjėjai ir kiti mokykloje dirbantys darbuotojai.

IV. ŠVIETIMO PAGALBOS TEIKIMAS IR ORGANIZAVIMAS

10. Mokiniais, kurie mokosi kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu, švietimo pagalba teikiama tiesioginiu būdu. Mokiniais, kurie mokosi nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, švietimo pagalba teikiama nuotoliniu ir (arba) tiesioginiu būdu. Karantino, ekstremalios situacijos, ekstremalaus įvykio ar įvykio (ekstremali temperatūra, gaisras, potvynis, pūga ir kt.),

keliančio pavojų vaikų sveikatai ir gyvybei (toliau – ypatingos aplinkybės), laikotarpiu švietimo pagalba teikiama nuotoliniu ir (arba) tiesioginiu būdu, atsižvelgiant į ypatingų aplinkybių pobūdį. Jei švietimo pagalba dėl objektyvių priežasčių neteikiama, pasibaigus ypatingų aplinkybių laikotarpiui, švietimo pagalba turi būti kompensuojama nustatant veiklos prioritetas, peržiūrint veiklų atlikimo laiką.

11. Progimnazijos vadovas koordinuoja vaiko gerovės komisijos darbą ir švietimo pagalbos teikimą.

12. Klasių vadovai ir mokytojai:

12.1. teikia bendrąją švietimo pagalbą - rūpinasi auklėtinių, mokinių poreikius asmenybės ugdymu(-si) bei branda, siekia pažinti jų, polinkius, interesus, gabumus;

12.2. diferencijuoja ugdymo procesą;

12.3. domisi ir rūpinasi mokinių sveikata, jų sauga, puoselėja sveiką gyvenseną;

12.4. suteikia mokiniui reikiamą pagalbą pastebėjus, kad jo atžvilgiu taikomas smurtas;

12.5. bendradarbiauja su pagalbos mokiniui, sveikatos priežiūros specialistais;

12.6. informuoja tėvus apie išskylančias problemas;

12.7. padeda mokiniams spręsti socialines, bendravimo, ugdymosi ir kt. problemas;

12.8. stebi, analizuoja tėvų bei socialinės aplinkos poveikį ugdymui(-si).

13. Logopedas:

13.1. atlieka mokinių kalbos vertinimą, dalyvauja atliekant mokinio ugdymosi poreikių pirminį įvertinimą, nustato mokinio kalbos ugdymo priemones individualių ugdymosi poreikių tenkinimo kryptis ir būdus, siūlo skirti specialiąją pedagoginę (logopedo) pagalbą;

13.2. kartu su mokytoju parenka mokymo(si) strategijas, priemones, padedančias lavinti mokinių kalbą; analizuoja, aptaria su ugdymo proceso dalyviais mokinio kalbos ugdymosi pasiekimus ir pažangą;

13.3. organizuoja logopedines pratybas;

13.4. konsultuoja ir prireikus teikia metodinę pagalbą mokytojams, kitiems mokykloje dirbantiems švietimo pagalbos specialistams ir tėvams (globėjams, rūpintojams) vaiko kalbos ugdymo klausimais;

13.5. dalinasi savo žiniomis ir keičiasi informacija su kitais ugdymo proceso mokykloje dalyviais, siekiant sėkmingos mokinių, turinčių kalbos sutrikimų, įtraukties į ugdymą;

13.6. bendradarbiauja su Jonavos rajono savivaldybės švietimo pagalbos tarnybos pedagoginės psichologinės pagalbos skyriumi, prireikus – su kitų įstaigų, kurių veikla susijusi su vaiko sveikatos stiprinimu ir vaiko gerovės kūrimu, specialistais.

14. Specialusis pedagogas:

14.1. atlieka mokinio ugdymosi poreikių vertinimą, stebint jį ugdymo procese, ar, esant žymiai ribotam mokinio mobilumui dėl ligos ar patologinės būklės – mokinio namuose;

14.2. nustato mokinio ugdymosi pagalbos priemones, individualių ugdymosi poreikių tenkinimo kryptis ir būdus, analizuoja, aptaria su ugdymo proceso dalyviais mokinio mokymosi pasiekimus ir pažangą;

14.3. dalyvauja atliekant mokinio ugdymosi poreikių įvertinimą, supažindina mokinį ir jo tėvus (globėjus, rūpintojus) su ugdymosi sunkumų vertinimo ar SUP įvertinimo rekomendacijų įgyvendinimu mokykloje, identifikuoja ir suderina lūkesčius pagalbai;

14.4. teikia specialiąją pedagoginę pagalbą: organizuoja individualias, pogrupines ar grupines pratybas kabinete ir (ar) teikia pagalbą mokinio įprastoje ugdymosi aplinkoje ar kitose ugdymui skirtose erdvėse;

14.5. išanalizuoja mokinio ugdymosi poreikių vertinimo duomenis ir mokinio SUP vertinimo išvadas ir numato ugdymosi sunkumus padedančias įveikti strategijas, ugdymo metodus, kompensacines priemones ir (ar) technologijas, padedančias mokiniams, turintiems SUP, ugdytis, supažindina su jomis mokytojus, mokinio padėjėjus dėl jų taikymo;

14.6. bendradarbiauja ir dirba komandoje: konsultuoja ir prireikus teikia metodinę pagalbą mokytojams, kitiems mokykloje dirbantiems švietimo pagalbos specialistams ir tėvams (globėjams, rūpintojams)

- 14.7. dalyvauja formuojant mokyklos bendruomenės teigiamą požiūrį į įtrauktį, padeda geriau pažinti mokinių įvairovę ir jų poreikius;
- 14.8. kartu su mokytojais ir kitais švietimo pagalbos specialistais rengia ir įgyvendina individualaus ugdymo plano mokiniui pagalbos dalį, prireikus koordinuoja jo vykdymą;
- 14.9. dalinasi savo žiniomis ir keičiasi informacija su kitais ugdymo proceso mokykloje dalyviais, siekiant sėkmingos mokinių, turinčių SUP, įtraukties į ugdymą;
- 14.10. bendradarbiauja su Jonavos rajono savivaldybės švietimo pagalbos tarnybos pedagoginės psichologinės pagalbos skyriumi, prireikus – su kitų įstaigų, kurių veikla susijusi su vaiko sveikatos stiprinimu ir vaiko gerovės kūrimu, specialistais.

15. Socialinis pedagogas:

- 15.1. vertina socialinės pedagoginės pagalbos vaikui ir mokiniui poreikius, esant būtinybei gali lankytis pamokose, neformaliojo ugdymo ir kitose veiklose;
- 15.2. konsultuoja vaikus ir mokinius, jų tėvus (globėjus, rūpintojus), mokyklos bendruomenę socialinių pedagoginių problemų sprendimo, socialinės pedagoginės pagalbos teikimo klausimais;
- 15.3. dalyvauja sprendžiant krizinius atvejus mokykloje, ugdymo ir socialinių įgūdžių problemas;
- 15.4. numato socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikui ir mokiniui būdus bei formas;
- 15.5. šviečia mokyklos bendruomenę socialinės pedagoginės pagalbos teikimo, mokyklos nelankymo ir kitų neigiamų socialinių reiškinių prevencijos, pozityviosios socializacijos klausimais;
- 15.6. inicijuoja ir įgyvendina prevencines veiklas bei socialinio ugdymo projektus, ugdant vaikų ir mokinių gyvenimo įgūdžius;
- 15.7. bendradarbiauja su mokytojais, klasių vadovais, tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais švietimo pagalbos specialistais, švietimo pagalbos įstaigomis, kitais su vaiku ir mokiniu dirbančiais asmenimis, socialinių paslaugų ir sveikatos priežiūros įstaigomis, teisėsaugos institucijomis, socialiniais partneriais.

16. Psichologas:

- 16.1. atlieka mokinio Pagalbos ir (ar) ugdymosi poreikių vertinimą: nustato mokinio asmenybės ir ugdymosi galias, sunkumus ir problemas, susijusias su ugdymo(si) kontekstu, dalyvauja vykdant pirminį ugdymosi poreikių įvertinimą ir (ar) teikia reikalingą informaciją dėl specialiųjų ugdymosi poreikių įvertinimo;
- 16.2. konsultuoja Pagalbos gavėjus ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus) dėl mokinio psichologinių ir (ar) ugdymosi problemų, ir (ar) veda jiems užsiėmimus, teikia jiems rekomendacijas, šviečia mokinius, jų tėvus (globėjus, rūpintojus) vaiko raidos psichologijos, pedagoginės ir socialinės psichologijos, mokinių psichologinių problemų prevencijos klausimais;
- 16.3. vykdo krizių intervenciją ir postvenciją, kartu su pedagoginių psichologinių tarnybų specialistais, teikia Pagalbą mokiniams, siekiant veiksmingesnio mokinio grįžimo į jam įprastą gyvenimo, funkcionavimo lygį.
- 16.4. bendradarbiauja dėl psichologinių problemų prevencijos įgyvendinimo mokykloje su už prevencinę veiklą mokykloje atsakingais darbuotojais, kitais švietimo pagalbos specialistais bei kitomis psichologinių problemų prevenciją vykdančiomis įstaigomis bei organizacijomis, siekiant įvertinti psichologinių problemų prevencijos poreikį, atlieka mokyklos bendruomenės grupių tyrimą;
- 16.5. bendradarbiauja, šviečia, teikia ir gauna informaciją, teikia rekomendacijas dėl mokinių psichologinių ir (ar) ugdymosi problemų mokyklos mokytojams ir kitiems su mokinio ugdymu ir (ar) švietimo pagalba susijusiems asmenims mokykloje ir / ar už mokyklos ribų;
- 16.6. dalyvauja mokyklai atliekant aktualius tyrimus;
- 16.7. dalyvauja mokyklos vaiko gerovės komisijos veikloje, kitose darbo grupėse, susijusiose su psichologo funkcijomis;
- 16.8. renka, analizuoja ir profesiniais tikslais naudoja informaciją, reikalingą Pagalbai mokiniams teikti;
- 16.9. dalyvauja formuojant teigiamą mokyklos bendruomenės požiūrį į įtrauktį, padeda geriau

pažinti mokinių įvairovę ir jų poreikius;

17. Sveikatos priežiūros specialistas:

17.1. rūpinasi mokinių sveikatą saugojančių ir stiprinančių priemonių įgyvendinimu;

17.2. numato ir padeda mokyklos administracijai šalinti veiksnius, galinčius mokiniams sukelti ligas;

17.3. organizuoja traumų ir nelaimingų atsitikimų, fizinio, psichologinio, seksualinio smurto prevenciją mokykloje;

17.4. organizuoja pirminę lėtinių neinfekcinių ligų, sukeltamų rūkymo, alkoholio ir narkotikų profilaktiką;

17.5. įgyvendina užkrečiamų ligų profilaktikos bei priešepideminės priemonės, organizuoja mokinių pervargimo profilaktiką;

17.6. teikia pirmąją pagalbą pavojingų būklių, traumų, nelaimingų atsitikimų ar apsinuodijimų atvejais.

18. Vaiko gerovės komisija:

18.1. organizuoja ir koordinuoja prevencinį darbą, saugios ir palankios vaiko ugdymui aplinkos kūrimą, švietimo pagalbos mokiniui teikimą, priešmokyklinio, bendrojo ugdymo programų pritaikymą, mokinio individualaus ugdymo plano sudarymą ir jo įgyvendinimą;

18.2. atlieka mokinio ugdymosi poreikių pirminį vertinimą ir kitas su vaiko gerove susijusias funkcijas;

18.3. atlieka Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatyme Komisijai numatytas funkcijas;

18.4. kartu su mokykloje dirbančiu karjeros specialistu konsultuoja specialiųjų ugdymosi poreikių turintį mokinį dėl jo tolesnio mokymosi ir pagal galimybes baigiamosios klasės specialiųjų ugdymosi poreikių turinčiam mokiniui užtikrina sklandų palydėjimą / perėjimą į kitą pasirinktą švietimo įstaigą;

18.5. darbą organizuoja vadovaudamasi veiklos planu bei jos sudarymo ir darbo organizavimo tvarkos aprašais.

19. Mokinio padėjėjas:

19.1. padeda mokiniui įsitraukti į ugdomasias veiklas, dalyvauti ugdymo procese, pasiruošti pamokai reikiamas priemones, teikia pagalbą pertraukų metu;

19.2. padeda mokiniui ar (ir) mokinių grupei atlikti su savitarna, savitvarka ir maitinimusi susijusias veiklas;

19.3. padeda mokiniui ir/ar mokinių grupei popamokinėje veikloje (pailgintos dienos grupėje), neformaliojo ugdymo veiklose;

19.4. bendradarbiauja, konsultuojasi su mokyklos vaiko gerovės komisija, mokytojais, švietimo pagalbos specialistais dėl taikytinų veiksmų, kurie padėtų mokiniui įsitraukti į ugdymo procesą ir jame dalyvauti;

19.5. dalyvauja nacionaliniuose mokymosi pasiekimų patikrinimuose, kuriuose dalyvauja mokinys, turintis specialiųjų ugdymosi poreikių, ir, kuriam teikiama specialioji pagalba (mokinio padėjėjo), juose vykdo pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijas;

19.6. dalyvauja kvalifikacijos kėlimo mokymuose, kursuose bei rūpinasi savo kompetencijomis, dalyvauja kompetencijų tobulinimo veikloje;

20. Kiti mokykloje dirbantys darbuotojai – švietimo pagalbą teikia vadovaudamiesi bendrosiomis pareiginėmis nuostatomis ir/ar pareigybių aprašais.
